

TPK/17/2024

TASAVALLAN
PRESIDENTIN
KANSLIA

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Tasavallan presidentin kanslian tilinpäätös vuodelta 2023

1.1	Johdon katsaus	2
1.2	Tuloksellisuus	3
1.3	Vaikuttavuus	4
1.4	Toiminnallinen tehokkuus	4
1.4.1	Toiminnan tuottavuus	4
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	7
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	8
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta	8
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	9
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	12
1.5.3	Vastuullisuus tasavallan presidentin kansliassa	13
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	14
1.6.1	Henkilöstömäärä	15
1.6.2	Henkilöstörakenne	15
1.6.3	Henkilöstökulut	17
1.6.4	Työhyvinvointi	18
1.6.5	Osaaminen ja osaamisen kehittäminen	22
1.7	Tilinpäätösanalyysi	23
1.7.1	Rahoituksen rakenne	23
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	23
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	25
1.7.4	Tase	28
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	29
1.9	Arviointien tulokset	30
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	30
	Tilinpäätös 2023	

1.1 JOHDON KATSAUS

Vuosi 2023 oli Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa käännekohta. Suomen liittyminen puolustusliitto Naton jäseneksi päätti sotilaallisen liittoutumattomuuden ajanjakson Suomessa. Samalla tasavallan presidentin avustaminen Nato-jäsenyyden toteutumisen varmistamisessa ja sen toteuduttua jäsenyyden ensimetrien linjauksissa vaikuttivat monin tavoin tasavallan presidentin kanslian toimintaan. Myös Venäjän Ukrainaa vastaan aloittama sota vaikutti edelleen voimakkaasti kanslian toimintaan. Nopean Nato-jäsenyyssprosessin vaatima ja sodan johdosta kiivaana pysynyt kansainvälinen yhteydenpito, mukaan lukien matkustaminen, edellyttivät kanslialta merkittäviä ponnisteluja myös päättyneenä vuonna.

Yleisesti ottaen vuonna 2023 kanslian kansainvälistä toimintaympäristöä leimasi epävarmuus. Tämä on vaatinut kanslialta kykyä aiempaakin vahvempaan ennakkointiin ja reagointiin nopeasti muuttuviin olosuhteisiin. Samalla on kuitenkin pyritty linjakkaaseen ja laadukkaaseen toimintaan. Näiden kahden tavoitteen toteuttaminen on jatkossa kanslialle pysyvä haaste.

Kertomusvuonna koronaviruspandemia vaikutti edelleen suomalaiseen yhteiskuntaan ja siten myös tasavallan presidentin kanslian toimintaan. Kanslia jatkoi huomion kiinnittämistä terveysturvallisuuteen.

Itsenäisyyspäivän vastaanotto järjestettiin neljän vuoden tauon jälkeen vierasmäärältään normaalina. Kultaranta-keskustelut, joka järjestettiin tällä kertaa yksinomaan kotimaisin vierain, järjestettiin Kultarannan perusparannushankkeen takia poikkeuksellisesti Presidentinlinnan tiloissa.

Tasavallan presidentin ulkomaille suuntautuneita matkoja ja vierailuja toteutettiin yhteensä 20. Matkoista kaksi suuntautui Yhdysvaltoihin ja kaksi Afrikkaan, yksi latinalaiseen Amerikkaan ja loput Eurooppaan. Tasavallan presidentti oli valtiovierailuilla Italiassa, Namibiassa ja Etelä-Afrikassa. Ulkomailta Suomeen toteutui neljä valtionpäämiesten vierailua. Muita korkean tason tapaamisia, kuten pääministerien, ulkoministerien tai parlamenttien puheenjohtajien sekä kansainvälisten järjestöjen ja asevoimien komentajien vierailuja oli yhteensä 13.

Kotimaan matkoja tehtiin kolme, muun muassa Maarianhaminaan Ahvenanmaan maakuntapäivien istuntokauden avajaisiin.

Tapaamisia ja tilaisuuksia Presidentinlinnassa ja Mäntyniemessä järjestettiin kaikkiaan 144. Puheluita ja virtuaalitapaamisia oli yhteensä 20, joista yksi etäyhteydellä ulkomaille.

Kuluneen vuoden aikana kansliassa kiinnitettiin edelleen erityistä huomiota henkilöstön jaksamiseen ja kanslian toiminnan kehittämiseen. Kansliassa käynnistettiin Kanslia24-hanke, jonka tavoitteena on kehittää tasavallan presidentin kanslian toimintaa nopeasti muuttuvaa toimintaympäristöä vastaavaksi. Osaava, motivoitunut ja tehtäviinsä sitoutunut henkilöstö on kanslian tärkein voimavara ja siihen panostaminen on jatkossakin kanslian keskeinen painopiste. Osana Kanslia24-hanketta varauduttiin myös tasavallan presidentin toimikauden vaihtumiseen alkuvuonna 2024.

Kertomusvuonna jatkettiin hiilijalanjäljen laskentaa. Kanslian tavoitteena on ollut hiilijalanjälkensä pienentäminen kahdella kolmasosalla vuoteen 2024 mennessä verrattuna vuoteen 2016. Vähennystä on tavoiteltu kaikilla toiminnan osa-alueilla. Tavoitteen saavuttamisessa edettiin hyvin. Matkustaminen oli kertomusvuonna kuitenkin ennakoitua vilkkaampaa maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi, mikä heijastuu kanslian hiilijalanjäljessä.

Tasavallan presidentin kanslia hallinnoi kiinteistönhaltijavirastona Helsingissä Presidentinlinnaa, toimisto- ja huoltorakennusta Mariankatu 1:ssä, tasavallan presidentin Mäntyniemen virka-asuntoa sekä kesävirka-asuntoa ympäristöineen Naantalın Kultarannassa. Kertomusvuonna Kultarannan perusparannusta jatkettiin ja alue on poissa käytöstä. Samaan aikaan valmisteltiin Mäntyniemen keväällä 2024 alkavaa perusparannushanketta. Peruskorjausten yhteydessä tehtävät rakenteelliset muutokset edistävät paitsi toiminnallisuutta ja turvallisuutta myös kanslian kestävän kehityksen tavoitteita.

1.2 TULOKSELLISUUS

Tasavallan presidentin kanslian toiminta perustuu perustuslaissa ja muissa laeissa säädettyihin tehtäviin avustaa tasavallan presidenttiä hänen presidentintoimessaan. Toimintaan vaikuttavat myös presidentin itsensä asettamat tavoitteet ja toimintatavat. Tasavallan presidentin kanslian tehtävistä on säädetty laissa tasavallan presidentin kansliasta (100/2012).

Kanslian henkilöstö- ja taloushallinnon tuloksellisuus on edelleen parantunut. Henkilötyövuosien (htv) osalta laskua on ollut 2,5 % (1,7 htv). Muutos johtuu Kultarannan perusparannushankkeesta. Toimintatapojen ja -prosessien kehittämistyö on jatkuvaa.

Kanslian ensisijaisena tehtävänä on avustaa tasavallan presidenttiä, näin ollen kanslian toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus ei ole käyttökelpoinen mittari. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioiminen jätetään tavoiteasetannan ja tuloksellisuuden mittaamisen ulkopuolelle. Toiminnan laatua seurataan kuitenkin kansliassa itsearviointien, mediaseurannan ja saadun palautteen avulla.

Kanslian toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat paremmin toiminnallisen tehokkuuden, tuotosten ja laadunhallinnan sekä henkilöstövoimavarojen hallinnan ja kehittämisen tavoitteissa onnistuminen. Kanslia on asettanut toiminnalleen myös vastuullisuustavoitteita, joista raportoidaan jäljempänä.

1.4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Tasavallan presidentin kanslian toiminnallisena tavoitteena on organisaation, osaamisen, toimintatapojen ja tietojärjestelmien edelleen kehittäminen ja sitä kautta toiminnan tuottavuuden sekä taloudellisuuden parantaminen.

Toimintojen kehittämisessä, hankinnoissa ja toimintatavoissa on tukeuduttu valtion yhteishankintoihin ja yhteisiin palveluihin. Yhteistyön ja yhteisten prosessien mukaisten toimintatapojen tavoitteena on aikaansaada pysyviä kustannussäästöjä, vaikka siirtymisvaiheessa kustannukset aluksi yleensä kasvavat. Seuraavissa kohdissa arvioidaan toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetetuissa tavoitteissa onnistumista toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden osalta.

1.4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS

Tavoite: Kiinteistöjen ylläpito on suunnitelmallista ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaista. Korjaustoimenpiteet toteutetaan suunnitelmallisesti. Kiinteistöjen peruskorjauksissa energialähteet muutetaan mahdollisuuksien mukaan uusiutuviksi (maalämpö, aurinkoenergia).

Mittarit: huollon ja ylläpidon kustannukset/kiinteistö/vuosi

Toteuma: Kultarannan peruskorjaushankkeen yhteydessä tehdään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä mm. siirtymällä maalämpöön ja lisäämällä aurinkoenergiaa hyödyntäviä laitteistoja.

Mäntyniemen peruskorjaus on alkanut ja se kestää vuoden 2026 kevääseen.

Taulukko 1. Huollon ja ylläpidon kustannukset kiinteistöittäin 2021–2023
(ei sisällä viher- ja ulkoalueiden hoitokustannuksia) (Lähde: Kieku)

Huollon ja ylläpidon kustannukset	2023	2022	2021
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Presidentinlinna	379	266	342
Mäntyniemi	251	255	249
Mariankatu 1	62	67	58
Kultaranta	196	266	226

Tavoite: Taloushallinnossa jatketaan digitaalisen hankinnasta maksuun -prosessin tehostamista sekä laskujen automatisointia.

Mittarit: Verkkolaskujen osuus kaikista ostolaskuista/vuosi, tilauksellisten laskujen osuus kaikista laskuista/vuosi, sopimuksellisten laskujen osuus kaikista ostolaskuista/vuosi, tiliointikoodillisten laskujen osuus kaikista laskuista/vuosi.

Toteuma: Vuoteen 2022 verrattuna laskuautomaatio on hieman laskenut joh-tuen laskujen määrän kasvusta (ks. taulukko 2). Laskujen määrän kasvu joh-tuu pääasiassa peruskorjaushankkeista, joiden laskuja ei voida käsitellä auto-maattisesti. Automaattisesti kohdistuneiden laskujen osuus 2023 oli 27,0 % (Lähde Handi/PowerBI).

Taulukko 2. Verkkolaskujen, sopimuskoodillisten ja ostotilauksellisten laskujen osuudet 2021–2023 (Lähde: Handi, PowerBI ja Valtiokonttorin seuranta)

	2023	2022	2021
	%	%	%
Verkkolaskut	98,7	98,9	99,4
Sopimuskoodilliset laskut	30,1	30,2	31,7
Ostotilaukselliset laskut	1,9	1,0	3,2
Automaatioaste	27,0	27,7	30,5

Tavoite: Hankintojen keskittämistä ja puitesopimusten hyödyntämistä kehi-tetään.

Mittarit: Laskujen määrä/toimittaja, toimittajien lukumäärä

Toteuma: Hankintatoimen kehittämiseksi kilpailutuksissa on siirrytty käyt-tämään sähköistä järjestelmää. Hanselin puitesopimukset ovat mahdollar-suuksien mukaan käytössä kaikissa hankinnoissa.

Hankintatapojen ja hankintojen analysointi aloitettiin vuonna 2016 ja sitä on jatkettu aktiivisesti toimittajien ja laskujen määrän vähentämiseksi.

Kanslian toiminnan luonteesta johtuen toimittajien määrä on ostojen volyymiin suhteutettuna suuri. Toimittajien määrää on pyritty vähentämään järjestämällä sisäistä hankintakoulutusta sekä lisäämällä hankintaohjeistusta ja Hanselin puitesopimusten käyttöä. Vuonna 2023 toimittajien lukumäärä on pysynyt samana kuin vuonna 2022.

Taulukko 3. Toimittajien määrä ja ostolaskujen määrä 2021–2023 (Lähde: Handi)

	2023	2022	2021	Muutos 2022–2023, %
Ostolaskujen lkm	3 962	3 780	3 167	4,8
Toimittajien lkm	425	425	414	0
Ostolaskujen lkm/Toimittajien lkm	9,3	8,9	7,6	4,5

Kanslian ostot ovat usein kertaluonteisia ja summaltaan pieniä. Vuonna 2023 kertalaskuttaneiden toimittajien osuus toimittajien kokonaismäärästä nousi edellisvuoteen verrattuna ollen 41,6 % (2022: 36,7 %). Toimittajien, joilta saatiin korkeintaan kolme laskua vuodessa, osuus nousi 62,6 %:iin (2022: 60,2 %). Niiden toimittajien, joilta saatujen laskujen määrä vuodessa oli 10 tai enemmän, osuus laski hieman ollen 21,2 % (2021: 21,6 %). Toimittajien, joilta saatiin yksi lasku vuodessa ja laskun bruttosumma oli alle 1 000 euroa, osuus kaikista toimittajista oli 25,2 % (2022: 22,4 %). Keskimääräinen laskun bruttosumma oli alle 1 000 euroa 54,8 %:lla kaikista toimittajista ja alle 500 euroa 35,3 %:lla toimittajista.

Tavoite: Talous- ja henkilöstöhallinnossa jatketaan kanslian ja Valtion talous ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) välisen yhteistyön ja prosessien kehittämistä tuottavuuden parantamiseksi.

Mittari: Palvelupyyntöjen määrä/vuosi, talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien kustannukset

Toteuma: Kanslian ja palvelukeskuksen välistä yhteistyötä ja samalla prosesseja on kehitetty muun muassa säännöllisillä yhteistyöryhmän kokouksilla. Kokouksissa on käsitelty yhteistyötä tai prosessin hoitoa vaikeuttavia asioita ja yhdessä etsitty niihin aktiivisesti ratkaisuja. Palvelupyyntöjen määrä lisääntyi yli puolella.

Taloushallinnon sekä henkilöstöhallinnon prosessien kustannukset ovat nousseet selvästi edellisestä vuodesta.

Taulukko 4. Palvelupyyntöjen määrä ja prosessien kustannukset 2021–2023 (Lähde: Palkeet ja Kieku)

	2023	2022	2021	Muutos 2022–2023, %
Palvelupyyntöjen lukumäärä	782	499	782	56,7
Talousprosessien kustannukset €	60 636	42 818	48 287	41,6
Henkilöstöprosessien kustannukset €	15 709	12 316	15 437	27,5

1.4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Tavoite: Tasavallan presidentin kanslian ICT-toimintaympäristö on tietoturvallinen ja toimintavarma ja se toteutetaan kustannustehokkaasti.

Mittarit: IT-kustannukset/työasema, IT-kustannusten osuus kanslian toimintamenomäärärahasista

Toteuma: IT-toiminnan kokonaiskustannukset kasvoivat vuoteen 2022 nähden. Kertomusvuonna kanslian IT-toiminnan kehittämistä on jatkettu mm. parantamalla tietoturvaa ja toiminnan jatkuvuutta turvaavia tietojärjestelmiä. Tehdyt toimenpiteet ovat olleet edellytys tietotekniikkaympäristön käyttövarmuudelle, ylläpidolle ja tietoturvallisuudelle.

Taulukko 5. IT-kustannukset/työasema 2021–2023, € (Lähde: Kieku)

Kustannuslaji	2023	2022	2021
Ostetut IT-käyttöpalvelut	479 308	441 715	447 923
Muut kulut* (mm. henkilöstökulut, tarvikkehankinnat, ei-aktivoitavat laite- ja ohjelmistohankinnat ja tietoliikennekulut)	102 196	51 418	77 756
Poistot atk-laitteista ja -ohjelmistoista	0	9 710	0
Kustannukset yhteensä	581 504	502 843	525 679
*sisältää myös monitoimilaitteiden tulostuspalvelumaksut			
Kustannukset/työasema	3 704	3 697	3 982
IT-kustannusten osuus toimintamenomäärärahasista, %	6,6	5,8	6,1

Kanslian toiminnan kokonaiskustannukset: Kanslian toiminnan kokonaiskustannuksia seurataan jatkuvasti ja ne on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 6. Tasavallan presidentin kanslian kokonaiskustannukset ilman arvonlisäveroa 2021–2023, € (Lähde: Kieku)

	2023	2022	2021
Nimelliskorko-%	1,5	0,0	0,0
Kustannukset:			
Toiminnan kulut	10 315 243	9 278 440	8 006 877
Pääomakustannukset	2 913 311	1 738 614	1 771 160
Kokonaiskustannukset yhteensä	13 228 554	11 017 053	9 778 037

Kanslian toiminnan kokonaiskustannukset ovat nousseet 20,1 % vuoteen 2022 verrattuna, ja ovat siten ylittäneet koronapandemiaa edeltävän tason. Vuonna 2023 toimintaa on pystytty järjestämään normaaliin tapaan. Pääomakustannusten kasvua selittää nimelliskoron nousu 1,5 %:iin monen vuoden nollassa jälkeen.

1.4.3 MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

Kanslialla on maksullista toimintaa vain vähäisessä määrin. Maksullisen toiminnan suoritteet on hinnoiteltu liiketaloudellisen perustein. Kanslian maksupäätös hinnastoineen päivitettiin 2019.

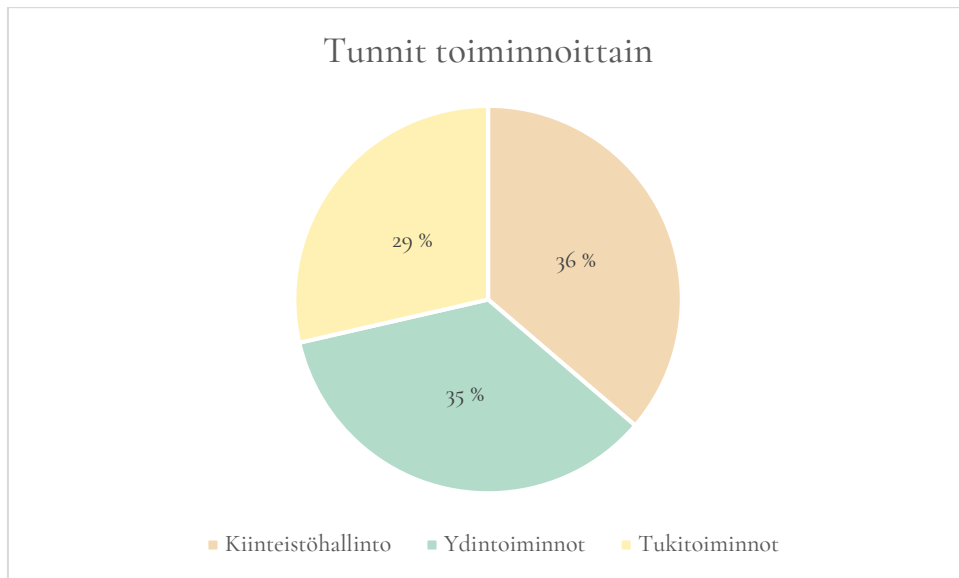
1.5 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Keskeinen osa kanslian toimintaa on vierailujen ja tilaisuuksien järjestäminen. Tasavallan presidentin vierailut ulkomaille ja kotimaassa, tilaisuudet Presidentinlinnassa, Mäntyniemessä ja Kultarannassa sekä ulkomaisten valtionpäämiesten vierailut Suomeen rytmittävät koko kanslian henkilökunnan työtehtäviä.

Kanslia on palveluorganisaatio, jossa tuotetaan tasavallan presidentin toimintaa tukevia palveluita (ydintoiminnot) sekä muita tukipalveluita (kiinteistöpalvelut ja hallinnolliset palvelut).

Henkilöstön tekemistä työtunneista suurin osuus, 36 %, käytettiin kiinteistöjen ylläpitoon (2022: 40 %). Kiinteistöjen ylläpito sisältää mm. kiinteistöjen huollot, siivoukset sekä viheralueiden hoidon. Ydintoiminnon tehtäviin (sisältäen mm. sisältö- ja ohjelmanvalmistelun) käytettiin 35 % kohdenneustusta työajasta (2022: 35 %). Tukitoiminnot pitävät sisällään hallinnolliset palvelut.

Vuonna 2023 tehdyn työn kokonaistuntimäärä oli hieman pienempi kuin vuonna 2022. Tehdyissä työtunneissa eivät ole mukana työaikalain ulkopuolisten virkamiesten (kabinetin jäsenet ja linnanvouti) työtunnit, eivätkä niiden henkilöiden työtunnit, jotka on komennettu tai määrätty kanslian tehtäviin ja joiden palvelussuhde on toisessa virastossa.

1.5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET

Kuluneen tarkastelujakson aikana ulkomaille suuntautuneiden matkojen kokonaismäärä kasvoi jonkin verran edellisvuoteen verrattuna. Tähän myötävaikuttivat Suomen Nato-jäsenyysprosessi sekä presidentti Niinistön viimeinen vuosi toimessaan. Tarkastelujaksolla tasavallan presidentin kanslia järjesti myös kaksi tasavallan presidentin isännöimää korkean tason vierailua, jotka saivat laajaa kansainvälistä näkyvyyttä. Kotimaassa tehtyjen matkojen määrä oli hieman tavanomaista vuotta alhaisempi. Alla olevassa taulukossa on esitettynä koonnos vierailuista ja tilaisuuksista.

Taulukko 7. Vierailut ja tilaisuudet 2021–2023 (Lähde: Tasavallan presidentin kanslia)

	2023	2022	2021
Valtiovierailut ulkomaille	3	2	0
Viralliset vierailut ulkomaille	3	1	0
Työvierailut ulkomaille	2	6	3
Kokous- ja muut matkat ulkomaille	12	6	6
Vierailut ja matkat ulkomaille yhteensä	20	15	9
Valtiovierailut Suomeen	1	0	0
Viralliset vierailut Suomeen	1	0	0
Työvierailut Suomeen	2	3	2
Vierailut Suomeen yhteensä	4	3	2
Korkean tason tapaamiset: valtion- ja hallitusten päämiehet, parlamenttien puheenjohtajat ja ministerit	8	12	6
Muut korkean tason tapaamiset: kansainvälisten järjestöjen johtajat, asevoimien komentajat	4	9	11
Muut korkean tason tapaamiset Suomessa yhteensä	12	21	17
Presidentinlinnassa järjestetyt tilaisuudet	32	34	26
Mäntyniemessä järjestetyt tilaisuudet	112	100	65
Kultarannassa järjestetyt tilaisuudet	0	16	7
Muut TPK:n tiloissa järjestetyt tilaisuudet yhteensä	144	150	98
Osallistuminen pääkaupunkiseudulla järjestettyihin tilaisuuksiin	38	42	23
Kotimaan matkat	3	7	3
Muut tilaisuudet ja matkat yhteensä	41	49	26
Korkean tason puhelinkeskustelut (Suomessa ja ulkomaille): valtion- ja hallitusten päämiehet, parlamenttien puheenjohtajat ja ministerit	13	59	50
Muut korkean tason puhelinkeskustelut (Suomessa ja ulkomaille): kansainvälisten järjestöjen pääjohtajat, puolustusvoimien komentajat	6	9	5
Tilaisuudet etäyhteydellä ulkomaille	1	8	2
Tilaisuudet etäyhteydellä kotimaahan	0	37	51
Puhelut ja etäyhteydet yhteensä	20	113	108
Kaikki yhteensä	241	351	260

Viestintä. Tasavallan presidentin kanslia ylläpitää presidentin toiminnasta kertovia verkkosivuja (presidentti.fi) ja on aktiivisesti mukana sosiaalisessa mediassa. Verkkosivuilla oli vuonna 2023 noin 557 000 yksittäistä vierailua (2022: 1,3 milj.) ja sivulatauksia noin 1,2 miljoonaa (2022: 2,2 milj.).

Tasavallan presidentin kanslian X-tiliä (entinen Twitter, @TPKanslia) seurasi vuoden 2023 lopussa noin 107 000 käyttäjää eli uusia seuraajia tuli kertomusvuoden aikana lisää noin 4 000. Kanslian X-tilin päivitysten näyttökerat vuonna 2023 olivat noin 10,1 miljoonaa (2022: 17,9 milj.). Instagramissa (@TPKanslia) seuraajia oli vuoden 2023 lopussa noin 68 900 (2022: 60 000). Kuvapäivitysten lisäksi kanslia julkaisee palvelussa Instagram-tarinoita.

Kuvanjakopalvelu Flickrin kanslia (TPKanslia) on toimitukselliseen julkaisukäyttöön mediaa ja sidosryhmiä varten ladannut vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä 7 882 valokuvaa.

Tasavallan presidentin virallista Facebook-sivua (facebook.com/niinisto) seurasi vuoden 2023 lopussa noin 351 000 palvelun käyttäjää (2022: 345 000). Presidentin henkilökohtaisen X-tilin (@niinisto) seuraajia oli vuoden päättyessä noin 506 000 (edellisvuoden päättyessä noin 468 000) ja tilin päivitysten näyttökerrat viime vuonna olivat noin 30,6 miljoonaa (2022: 62 milj).

Tasavallan presidentin puheet, presidentin antamat haastattelut ja kirjalliset tervehdykset sekä kanslian lähettämät tiedotteet ja verkkosivuilla julkaistut uutiset on kuvattu lukuina seuraavassa taulukossa. Haastattelut, lehdistötilaisuudet ja mediatapaamiset käsittävät etukäteen sovitut ja presidentin ohjelmaan merkityt tapahtumat. Tilastoissa ei näy presidentin ajankohtaiskommentit medialle eikä sosiaalisen median välityksellä julkaistut lausunnot ja videot.

Kuten ohjelmavalmistelussakin, tilaisuuden luonne vaikuttaa valmistelun ja taustatyön määrään. Viestinnässä tehdään paljon myös muuta tasavallan presidentin avustamiseen liittyvää taustatyötä, joka ei näy luvuissa.

Taulukko 8. Tasavallan presidentin puheet, haastattelut ja tervehdykset sekä kanslian tiedotteet ja uutiset vuosina 2021–2023

	2023	2022	2021
Puheet	29	26	25
Haastattelut, lehdistötilaisuudet ja mediatapaamiset	118	122	76
Tervehdykset	42	62	56
Videotervehdykset	9	7	26
Tiedotteet ja uutiset	158	202	178

Kirjeet ja pyynnöt. Kansalaiset lähettävät vuosittain keskimäärin 10 000 viestiä tasavallan presidentille. Viesteissä tuodaan useimmiten esiin huolia ajankohtaisista yhteiskunnallisista asioista sekä pyydetään neuvoja ja ohjeita moninaiisiin tilanteisiin. Kansalaiskirjeitä ja pyyntöjä saapui tasavallan presidentille vuonna 2023 edellistä vuotta vähemmän, yhteensä 8186 (2022: 12123). Lisäksi presidentille saapuu vuosittain useita satoja vierailu- ja suoje-lupyyntöjä sekä kutsuja.

Tasavallan presidentin avustamiseen liittyvien asiakirjojen määrät vuosina 2021–2023 on kuvattu taulukossa 9.

Taulukko 9. Tasavallan presidentille ja hänen puolisolleen osoitetut pyynnöt 2021–2023
(Lähde: Tasavallan presidentin kanslian asianhallintajärjestelmä)

	2023	2022	2021
Tasavallan presidentille lähetetyt kansalaiskirjeet	8 186	12 123	10 913
Tasavallan presidentille osoitetut pyynnöt: - kutsut, haastattelu-, puhe-, tervehdys-, suojele-, audienssi- pyynnöt	659	721	604
Tasavallan presidentin puolisolle osoitetut pyynnöt: - kutsut, haastattelu-, puhe-, tervehdys-, suojele-, audienssi- pyynnöt	207	145	145

1.5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

Matkat ja tilaisuudet

Tasavallan presidentin matkoihin ja tilaisuuksiin liittyvien palvelujen ja tasavallan presidentin henkilökohtaisten palvelujen laatua ei ole mahdollista seurata mittaamalla. Seuraavassa arvioidaan toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetetuissa tavoitteissa onnistumista.

Tavoite: Tasavallan presidentin tilaisuudet, vierailut ja matkat sekä valtio- ja muut vierailut Suomeen järjestetään sujuvasti, turvallisesti ja taloudellisesti.

Mittarit: Laadullinen arviointi tilaisuuksien jälkeen, henkilökunnan oma arvio, saatu palaute

Toteuma:

Tarkastelujaksolla erityisesti korkeimman tason vierailujen (valtiovierailut ja viralliset vierailut) kokonaismäärä oli tavanomaista korkeammalla tasolla. Tähän myötävaikutti erityisesti presidentti Niinistön viimeinen vuosi toimissaan. Huhtikuussa päätökseen saatu Nato-prosessi heijastui erityisesti alkuvuodesta edelleen matkojen suunnittelujänteeseen lyhentämällä käytössä ollutta suunnittelu- ja valmistelu-aikaa. Suunnittelujänteen lyheneminen aiheutti joiltain osin kustannusten nousua, koska esimerkiksi taloudellisimpien lentovaihtoehtojen käyttö ei mm. varaustilanteesta johtuen ollut mahdollista.

Merkittävimmät ja laajaa kansainvälistäkin näkyvyyttä saaneet tilaisuudet olivat pohjoismaiden ja Ukrainan välinen huippukokous Helsingissä sekä Yhdysvaltain presidentti Joe Bidenin vierailu heinäkuussa Suomeen. Näiden lisäksi tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän juhlavastaanotto sai jälleen laajaa näkyvyyttä.

Omalta henkilöstöltä, sidosryhmiltä, kansainvälisiltä kumppaneilta ja kansalaisilta saadun palautteen perusteella tilaisuuksien, matkojen ja vierailujen laadulliset tavoitteet saavutettiin hyvin ja tasavallan presidentin kanslia nähdään luotettavana ja tehokkaana yhteistyökumppanina.

Pyynnöt ja kirjeet

Tavoite: Tietopyynnöt hoidetaan tehokkaasti ja laadukkaasti määräajassa.

Mittarit: Kansalaiskirjeiden ja esittelyasioiden käsittelyaika, itsearviointi.

Toteuma: Tietopyyntöihin vastataan julkisuuslain mukaisessa määräajassa. Kansalaiskirjeisiin on kertomusvuonna vastattu keskimäärin kahdessa viikossa. Esittelyasiat käsitellään ja niihin vastataan toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä. Kirjaamo seuraa aktiivisesti määräaikoja.

Asiakirjahallinnossa asioiden käsittely ja arkistointi tapahtuvat sähköisesti lukuun ottamatta turvallisuusluokkien I–III asiakirjoja (TL I–III).

1.5.3 VASTUULLISUUS TASAVALLAN PRESIDENTIN KANSLIASSA

Kanslia on jo vuonna 2016 asettanut tavoitteita kestävä kehityksen edistämiseksi sekä taloudellisesta, ekologisesta että sosiaalisesta näkökulmasta. Lisäksi vuonna 2018 asetettiin tarkempia tavoitteita hiilijalanjäljen vähentämiseksi. Tavoitteiden toteutumista seurataan kaikilla toiminnan osa-alueilla sekä osana tilinpäätöskokonaisuutta. Hiilijalanjälki lasketaan vuosittain yhteistyössä Clonet Oy:n kanssa. Hiilijalanjälki laskettiin Greenhouse Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting Standardin mukaisesti, ja päästölaskennan työkaluna käytettiin OpenCO₂.net-hiilijalanjälkialustan organisaatiokohtaista laskuria.

Kanslian päästövähennystavoite pienentää hiilijalanjälkeä alle kolmanneksen asetettiin tasavallan presidentti Sauli Niinistön aloitteesta vuonna

2018. Takarajaksi tavoitteen saavuttamiselle määriteltiin presidenttikauden päätös helmikuussa 2024. Kanslian kasvihuonekaasupäästöt on laskettu vuosittain. Päästövähennystavoitteeseen päästiin vuosina 2018 ja 2020–2022, jolloin kanslian kokonaispäästöt putosivat enimmillään yli 80 prosenttia verrattuna vuoteen 2016.

Tasavallan presidentin kanslia on pienentänyt hiilijalanjälkeään 55,4 prosenttia 2023. Vertailuvuotena käytetään siis vuotta 2016, jolloin kanslia uusi ympäristösuunnitelmansa ja liittyi kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumukseen. Suurimmat vähennykset saavutettiin ostoenergian päästöissä, kun kaikissa kanslian tiloissa siirryttiin uusiutuvilla energialähteillä tuotettuun sähköenergiaan, kaukolämpöön ja -jäähdytykseen.

Vuoden 2023 hiilidioksidipäästöt olivat yhteensä 809 tonnia (2022: n. 501 tonnia). Kertomusvuonna yhteenlasketut päästöt nousivat edellisestä vuodesta, joskin käytännössä päästöt laskivat edelleen kaikilla muilla toiminnan osa-alueilla paitsi matkustamisessa. Matkustamisen lisääntymiseen vaikutti paitsi pandemian lieventyminen myös maailmanpoliittinen tilanne. Vuonna 2023 merkittävimmät päästölähteet olivatkin lentomatkustamiseen liittyvät päästöt (yksityislennot ja liikematkustaminen, 685,50 tonnia) sekä energianhankinnan elinkaarenaikaiset päästöt (n. 63 tonnia).

Kultarannan huvilatilan metsien vuotuiseksi hiilinieluksi (hiilivaraston lisäykseksi) on arvioitu 80 tonnia (3,5 t/ha).

Toimenpiteet kanslian ympäristövaikutusten pienentämiseksi jatkuvat paitsi kanslian jokapäiväisessä toiminnassa myös peruskorjausten yhteydessä tehtävillä kiinteistöjen energiaremonteilla.

Kanslian sosiaalisen vastuullisuuden tavoitteena on ottaa joka vuosi vähintään yksi osatyökykyinen tai erityistyöllistettävä määräaikaiseen virkasuhteeseen. Vuonna 2023 tavoitteeseen ei päästy Kultarannan perusparannushankkeen vuoksi. Kansliassa työskenteli kaksi sihteeriharjoittelijaa. Vuonna 2023 kansliassa suoritti siviilipalvelustaan yksi henkilö.

1.6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Kanslian henkilöstösuunnittelussa kiinnitetään huomiota henkilöstövoimavarojen oikeaan mitoitukseen, osaamisen kehittämiseen sekä uusien työntekijöiden perehdyttämiseen. Tavoitteena on hyvä ja toimiva työyhteisö.

1.6.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Kanslian henkilötyövuodet ovat vuoteen 2014 mennessä tehtyjen vähennysten jälkeen pysyneet edelleen lähes samalla tasolla. Tarkasteluvuoden aikana kanslian pysyviä henkilöstöresursseja ei lisätty. HTV:n määrän vähentyminen johtui mm. eläköitymisistä sekä Kultarannan huvilatilan perusparrannuksen aiheuttamasta työmäärän vähenemisestä.

Tavoite: Palvelut tuotetaan sujuvasti ja tehokkaasti sekä taloudellisesti siten, että asiakastyytyväisyys on korkea.

Mittarit: Henkilötyövuosien ylläpitäminen sellaisella tasolla, että asiakastyytyväisyys pysyy korkealla, huomioiden taloudellisuus

Toteuma:

Kultarannassa kesä kautena työskentelevät määräaikaiset työntekijät sisältyvät henkilötyövuosien määrään. Vuoden lopun henkilöstömääriin he eivät sisälly, mikä pääosin selittää näiden kahden tunnusluvun välistä eroa.

Taulukko 10. Henkilötyövuodet ja henkilöstön määrä vuoden lopussa 2021–2023
(Lähde: Tahti ja Kieku)

	2023	Muutos edellisestä vuodesta %	2022	Muutos edellisestä vuodesta %	2021	Muutos edellisestä vuodesta %
Henkilötyövuodet*	66,5	-2,5	68,2	3,1	66,1	1,1
Henkilöstön määrä 31.12.*	64	4,9	61	5,2	58	0

* Henkilötyövuodet ja vuodenvaihteen henkilöstön lukumäärä eivät sisällä ns. komennettua henkilöstöä.

Vuoden viimeisenä päivänä 2023 tasavallan presidentin kanslian virassa tai virkasuhteessa työskenteli 64 henkilöä.

Kanslian tehtävissä työskentelee myös puolustusvoimista määrättyjä ja poliisista komennettuja henkilöitä, jotka eivät sisälly kanslian henkilötyövuosilaskentaan ja henkilöstön määrään. Kansliaan komennettu henkilöstö noin kaksinkertaistaa kanslian tehtävissä työskentelevän henkilöstön.

1.6.2 HENKILÖSTÖRAKENNE

Henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2023 lopussa 50,4 vuotta (2022: 50,2 vuotta). Miesten keski-ikä oli 51,8 vuotta (2022: 51,4 vuotta) ja naisten 48,0

vuotta (2022: 49,5 vuotta). Enemmistö kanslian henkilökunnasta eli 64,1 % oli naisia.

Taulukko 11. Henkilöstön määrä sukupuolen mukaan vuoden lopussa 2021–2023 (Lähde: Tahti)

	Miehet			Naiset			Yhteensä		
	Lkm	Osuus henkilöstöstä %	Muutos ed. vuodesta %	Lkm	Osuus henkilöstöstä %	Muutos ed. vuodesta %	Lkm	Osuus henkilöstöstä %	Muutos ed. vuodesta %
2023	23	35,9	0	41	64,1	7,9	64	100	4,9
2022	23	37,7	3,2	38	62,3	-3,3	61	100	4,9
2021	20	34,5	0	38	65,5	0	58	100	0

Kanslian henkilöstön keski-ikä, 50,4 vuotta, on melko korkea koko valtion keski-ikään (45,5 vuotta) verrattuna. Työurat kansliassa ovat usein pitkiä. Seuraavan viiden vuoden aikana kansliasta siirtyykin eläkkeelle jopa 15,6 % henkilöstöstä.

Taulukko 12. Määräaikaisten ja vakinaisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä vuoden lopussa 2021–2023 (Lähde: Tahti)

	2023 %	2022 %	2020 %
Vakinainen	70,3	75,4	74,1
Määräaikainen	29,7	24,6	25,9

Määräaikaisista työntekijöistä naisia oli 68,4 % (13 henkilöä) ja miehiä 31,6 % (6 henkilöä). Vakinaisista palvelussuhteista miesten osuus oli 37,8 % (17 henkilöä). Vastaava prosenttiosuus naisten osalta oli 62,2 % (28 henkilöä). Sukupuolten välisiä eroja luvuissa selittää kanslian tehtävien painottuminen naisvaltaisille aloille (mm. laitoshuolto, taloudenhoito, assistenttitehtävät ja puutarhanhoito).

Taulukko 13. Vakinaiset (V) ja määräaikaiset (M), lukumäärät ja osuudet 2021–2023 (Lähde: Tahti)

	2023			2022			2021		
	V	M	Yht.	V	M	Yht.	V	M	Yht.
Mies	17	6	23	19	4	23	18	2	20
Nainen	28	13	41	27	11	38	25	13	38
Yhteensä	45	19	64	46	15	61	43	15	58

Kanslian työvoimakustannuksissa välillisten palkkojen osuus oli hienoisesti laskenut edellisen vuoden tasosta. Tehdyn työajan palkkojen osuus kokonaispalkoista oli hieman noussut (1,78 %yksikköä). Välillisten työvoimakustannusten yhteismäärän osuus kokonaispalkoista oli 41,02 % (2022: yht. 41,27 %).

Taulukko 14. Työvoimakustannukset 2021–2023 (Lähde: Tahti)

	2023			2022			2021		
	1 000 €	% tehdyn työajan palkkoista	% palkka-summasta	1 000 €	% tehdyn työajan palkkoista	% palkka-summasta	1 000 €	% tehdyn työajan palkkoista	% palkka-summasta
Tehdyn työajan palkat	3 282	100	81,65	3 079	100	79,87	2 777	100,0	78,7
Välilliset palkat	738	22,48	18,35	776	25,21	20,13	750	27	21,3
Palkkasumma	4 019	122,48	100	3 855	125,21	100,0	3 527	127,01	100,0
Sosiaaliturva	728	22,19	18,12	695	22,61	18,05	656	23,6	18,6
Palkat henkilö-sivukuluineen	4 747	144,67	118,12	4 550	151,61	118,5	4 183	150,6	118,6
Muut välilliset työvoimakustannukset	183	5,57	4,55	119	3,85	3,08	146	5,3	4,1
Työvoimakustannukset yhteensä	4 930	150,24	122,66	4 669	151,67	121,13	4 329	155,9	122,7
Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	1 649	50,24	41,02	1 589	51,67	41,27	1 552	55,9	44

Välillisten palkkojen osuus kokonaispalkoista on hieman laskenut (25,2 %:sta 18,65 %:iin). Loma-ajan palkkojen osuus on hieman laskenut edellisen vuoden tasosta ollen 10,8 %. Sairaus- ja perhevapaiden palkkojen osuudessa oli myös pieni lasku (2,47 % ja 0,02 %) verrattuna edelliseen vuoteen (2,75 ja 0,25 %). Koulutusajan palkkojen osuus kokonaispalkoista on laskenut ollen 0,13 % (2022: 0,32 %). Kanslian osaamisen kehittäminen jäi jonkin verran alle asetettun tavoitteen.

Sairaus- ja perhevapaiden palkkojen osuus kokonaispalkoista oli 2,49 %, eli alle edellisen vuoden tason (3,05 %).

Muiden välillisten työvoimakustannusten kuin välillisten palkkojen ja sosiaaliturvan kustannusten osuus kokonaispalkoista oli noussut edellisvuoden

3,08 %:sta 4,55 %iin. Nousua oli erityisesti virkistystoiminnassa, toiminnan normalisoiduttua koronapandemian jälkeen.

Terveyden- ja sairauenhoidon kustannusten osuus kokonaispalkoista oli 2,41 %, mikä merkitsee pientä nousua edelliseen vuoteen verrattuna (1,76 %). Muihin välillisiin työvoimakustannuksiin sisältyvät muun muassa koulutuksen, työvaatetuksen ja henkilöstöruokailun tukemisesta johtuvat kustannukset.

Koko henkilöstön tehdyn työajan osuus säännöllisestä työajasta oli 84,4 % (2022: 83,1 %). Koko valtiosektorin vastaava osuus oli 81,2 % (2022: 80,8 %). Koulutuksen osuus säännöllisestä työajasta on laskenut 0,3 %:sta 0,1%:iin. Koko valtiosektorilla koulutuksen osuus on 1,2 %.

1.6.4 TYÖHYVINVOINTI

Sairauspoissaolot ja työterveyshuollon kustannukset

Työterveyshuollon kustannukset/htv (Kelan korvaukset vähennetty) olivat kertomusvuonna 1 451,50 euroa/hlö, mikä on yli 46 % enemmän kuin vuonna 2022. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannuksien osuus kokonaiskustannuksista on kanslian tavoitteiden mukaisesti noussut.

Työterveyshuollon kustannusten kokonaismäärään vaikuttaa se, että kanslia tarjoaa koko henkilökunnalle (ml. kanslian tehtäviin komennetut, joiden palvelussuhde on toisessa virastossa) myös hammashoitopalveluja ja rokotuksia. Työterveyshuollon menoihin vaikuttaa osaltaan myös henkilöstön korkeahko keski-ikä. Muun muassa määräaikaistarkastuksien tiheyden tihentyminen 50 ikävuoden jälkeen kanslian työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti nostaa kustannuksia.

Sairauspoissaoloihin käytetyn työajan osuus säännöllisestä työajasta laski 2,8 %:iin (2022: 3,3 % ja 2021: 2,5 %) ja myös sairausajan palkkojen osuus kokonaispalkkasummasta laski 2,47 %:iin (2022: 2,75 % ja 2021: 2,02 %). Sairauspoissaolojen keskiarvo on laskenut verrattuna edelliseen vuoteen. Lyhyiden (1–3 vrk) poissaolojen määrä kansliassa on noussut.

Henkilötyövuotta kohti laskettuna sairauspoissaoloja kertyi 7,1 työpäivää, mikä alittaa edellisen vuoden tason (8,3 työpäivää), ja on kertomusvuonna jälleen alle muun valtionhallinnon tason (7,9 työpäivää).

Lyhyiden (1–3 päivän) sairauspoissaolojen määrä oli 75 % kaikista sairauspäivistä ja keskipitkien (4–10 päivän) sairauspoissaolojen määrä oli 19,6 %. Pitkien (yli 10 päivän) sairauspoissaolojen määrä oli noussut ollen 5,4 % kaikista sairauspäivistä.

Poissaoloihin johtaneita työtaturmia sattui kolme, mikä on yksi enemmän kuin edellisenä vuonna.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kanslian työterveyshuollon tunnuslukuja.

Taulukko 16: Sairaus- ja tapaturmapoissaolot sekä työterveyshuollon kustannukset 2021–2023
(Lähde: Tahti)

	2023	2022	2021	2023 Valtio
Sairaustapaukset kpl/htv	1,7	2,1	1,4	
Sairaustapaukset kpl/edunsaaja	2,0	2,2	2,0	
Sairauspoissaolot pv/htv	7,1	8,3	6,2	7,9
Sairauspoissaolot pv/edunsaaja	8,7	9,0	8,9	
Sairauspoissaolot pv/tapaus	4,3	4,1	4,6	
Työtaturmien määrä kpl	3	2	2	
Työterveyshuollon kustannukset* €/htv	1 451,5	992,90	1 247,2	
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus laskutuksesta %	54,3	51,8	41,0	

*Kustannukset (netto) – Kelalta edelliseltä vuodelta saadut kustannusten korvaukset vähennetty

Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen

Työkunnan edistäminen ja ylläpito sisältävät liikunnan aktivoimisen ja tukemisen (mm. liikunta- ja kulttuuriedun) sekä muista työkunnan ylläpitoon ja parantamiseen liittyvistä tilaisuuksista aiheutuneet kustannukset, kuten liikuntapäivät. Työtyytyväisyyden edistäminen ja ylläpito koostuvat virkistystoimintaan käytetystä työajasta ja virkistystoiminnan kuluista.

Taulukko 17. Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen 2021–2023, €/htv (Lähde: Tahti)

	2023 €/htv	2022 €/htv	2021 €/htv	Valtio 2023 €/htv
Työkunnan edistäminen ja ylläpito	285,30	114,00	123,00	163,5
Työtyytyväisyyden edistäminen ja ylläpito	780,80	317,30	337,70	287,6
Yhteensä	1 066,10	431,30	460,70	451,1

Kanslian virkistystoiminta on vuonna 2023 palautunut normaalille tasolle ja yhteisiä tilaisuuksia pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti. Kustannuksissa näkyvät mm. virkistystoimintaan käytetty työaika.

Henkilöstön lähtö- ja tulovaihtuvuus sekä eläköityminen

Kertomusvuonna tulovaihtuvuus oli 10,9 % (7 uutta henkilöä) eli se on laskenut hieman edellisestä vuodesta. Henkilövaihdoksia on tapahtunut mm. kabinetissa, lähipalveluissa ja Kultarannan huvilatilalla. Lähtövaihtuvuus oli 4,7 % (3 henkilöä) eli sekin on hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Laskentaan ei sisälly kausiluontoiset puutarhatyöntekijät ja kesätyöntekijät. Kanslian henkilöstön normaalia suurempaa vaihtuvuutta selittää erityisesti se, että kansliassa on sen toiminnan luonteen vuoksi suhteellisen paljon määräaikaista virkasuhteita.

Taulukko 18. Henkilöstön vaihtuvuus 2021–2023 (Lähde: Virkaluettelo)

	2023 %	2022 %	2021 %
Lähtövaihtuvuus	4,7	8,2	12,2
Tulovaihtuvuus	10,9	11,5	19,2

Vanhuuseläkkeelle kertomusvuonna siirtyi yksi henkilö.

Tavoite: Työtapaturmien määrä/vuosi on mahdollisimman vähäinen

Mittari: Ilmoitettujen työtapaturmien määrä

Toteuma: Poissaoloja aiheuttaneiden työtapaturmien määrä oli vuonna 2023 kolme, eli yksi enemmän kuin edellisenäkin vuonna. Asetettua tavoitetta ei siten saavutettu.

Tavoite: Sairauspoissaolojen määrä pysyy selvästi valtion keskiarvon alapuolella.

Mittarit: Sairauspoissaolopäivien määrä/htv, ennaltaehkäisevän työterveyshuollon laskutuksen osuus kaikista työterveyshuollon kustannuksista

Toteuma: Kanslia on pyrkinyt viime vuosina suuntaamaan työterveyshuollon toimintaa ennaltaehkäisevään suuntaan. Työterveyshuollon kustannukset/htv ovat viime vuosina pienentyneet, mutta ne ylittävät edelleen koko valtion keskiarvon. Sairauspoissaolot ovat aiemmin kuvatuista syistä kasva-

neet ja ne ovat nyt valtion keskiarvon tasolla. Ennaltaehkäisevän terveydenhoidon osuus työterveyshuollon kokonaiskustannuksista on kasvanut edellisvuodesta ollen 54,3 % (2022: 51,8 %), mikä vastaa hyvin asetettua tavoitetta.

Tavoite: Työperäisiä työkyvyttömyyseläketapauksia ei ilmene suunnittelu-kauden aikana

Mittarit: Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä/vuosi (% henkilöstöstä), pitkien (yli 30 vrk) sairauspoissaolotapausten määrä/vuosi

Toteuma: Työperäisiä työkyvyttömyyseläketapauksia ei ilmennyt vuonna 2023.

Tavoite: Henkilöstön jaksamisesta pidetään huolta ja työkyky säilyy hyvänä. Erityisesti ikääntyvän henkilöstön jaksaminen on painopisteenä.

Mittarit: Henkilöstön lukumäärä ja sen muutosprosentti (n/m), henkilötyövuodet, Ylityötunnit/yksikkö, ylityötunnit/henkilö, Keski-ikä (n/m), ikäjakama, työtyytyväisyysindeksi (n/m), lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä), vakinaiset, määräaikaiset (n/m), lukumäärä ja %-osuus, kokoaikaiset/osa-aikaiset (n/m), lukumäärä ja %-osuus, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet (% henkilöstöstä), sairauspoissaolot pv/htv, työterveyshuollon kustannukset, €/htv, työkyvyttömyyseläkkeeseen käytetty määräraha €/htv

Toteuma: Kanslian henkilöstön keski-ikä on korkeahko, ja kanslia huolehtii henkilöstönsä jaksamisesta monin tavoin. Työtyytyväisyysindeksi oli kansliassa valtion keskiarvon yläpuolella. Seuraava mittaus tehdään vuonna 2025. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon sekä työkyvyttömyyseläkkeeseen panostetaan eri tavoin, mikä näkyy mm. sairauspoissaolojen kokonaisuuden vähenemisenä. Tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen.

Työtyytyväisyysindeksi

Vuonna 2023 toteutettiin VM-barometri. Barometrin työtyytyväisyyden kokonaisindeksi kansliassa oli 3,75 valtion kokonaisarvon ollessa 3,68.

Kanslian VM-barometrikysely järjestettiin henkilöstön toiveesta yksikkötasoisena kyselyksi sijaan koko kanslian kattavana kokonaisuutena yksilön suojan varmistamiseksi.

Etätyöskentely on vakiintunut osaksi kanslian toimintatapoja. Lisääntynyt tapahtumien määrä on myös palauttanut henkilöstöä perinteiseen työskentelyyn toimipaikoissa.

Kanslian toimintaympäristössä on vuoden aikana tapahtunut muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet lähes koko henkilöstön työtehtäviin. Kanslian työtehtävien luonteen vuoksi henkilöstö on tottunut sopeutumaan erityisesti nopeisiin ja osin haastaviinkin muutoksiin.

Tasavallan presidentin kanslian koulutustasoindeksi on 5,0 asteikolla 1–7 (valtio yhteensä 5,5). Koulutustasoindeksi on noussut hieman edellisen vuoden tasosta (4,9). Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on noussut edellisen vuoden tasosta (32,8 %). Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on hieman laskenut edellisen vuoden tasosta olleen 26,6 % (2022: 27,8 %, valtio yht. 38,0 %).

Taulukko 19. Koulutustaso ja osaamisen kehittäminen 2021–2023 (Lähde: Tahti)

	2023	2022	2021	Valtio 2023
Koulutustasoindeksi, yhteensä	5,0	4,9	4,9	5,5
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus, %	42,2	32,8	41,4	60,7
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus, %	26,6	27,8	27,6	38,0
Koulutuspanostus, pv/htv	0,4	0,9	0,8	0,7
Koulutukseen osallistuneet/vuoden lopun henkilöstö, %	25,0	19,7	32,8	12,5
Koulutus ja kehittäminen, €/htv	156,4	306,10	374,5	1170,6
Koulutukseen käytetty työaika/kokonaistyöaika, %	0,2	0,3	0,3	1,2

Tavoite: Tasavallan presidentin kansliassa työskentelee hyvässä työilmapiirissä ammattitaitoista, työhönsä motivoitunutta ja työkykyistä henkilöstöä, ja henkilöstön osaamista kehitetään suunnitelmallisesti.

Mittarit: Koulutustasoindeksi (n/m), koulutukseen käytettyjen työpäivien lukumäärä/htv, koulutukseen osallistuvien henkilöiden lukumäärä/koko henkilöstö, henkilökiertoon osallistuneiden henkilöiden lkm/vuosi, henkilökiertotyöpäivät vastaanotetut/muulla tehdyt/vuosi, E-oppivassa suoritettujen kurssien määrä/vuosi

Toteuma: Koulutukseen osallistui 25,0 % vuoden lopun henkilöstöstä (2022: 19,7 % ja 2021: 32,8 %). Koulutuspäiviä kertyi 0,4 pv/htv (2022: 0,9 ja 2021: 0,8

pv/htv). Koulutuksen ja kehittämisen kustannukset ovat laskeneet vuoden 2022 tasosta 48,9 %. Koulutukseen käytetyn työajan osuus säännöllisestä työajasta (0,2 %) on pysynyt jotakuinkin edellisvuoden tasolla. Koulutuksen ja kehittämisen kustannukset sekä koulutukseen käytetty työaika ovat edelleen alle valtion keskitason. Osaamisen kehittyminen ei kaikilta osin ole edennyt tavoiteltuun suuntaan.

Tavoite- ja kehityskeskustelujen yhteydessä käsitellään jokaisen henkilön osalta kehittymistarve ja suunnitellaan vuoden aikana hankittavaa koulutusta.

Kanslia on kiinnittänyt huomiota henkilöstönsä koulutussuunnitteluun ja varannut sisäisessä budjetissa rahaa eri yksiköille suhteessa niiden henkilöstömääriin. Kanslian kehittämislinjausten mukaisesti työssä oppimisella on kuitenkin yksittäisiä koulutuspäiviä suurempi merkitys osaamisen kehittymiselle. Koulutukselle asetetut tavoitteet eivät täysin toteutuneet, vaikka koulutukseen käytettiinkin 0,2 % kokonaistyöajasta ja koulutukseen osallistui neljäsosa henkilöstöstä.

1.7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Tasavallan presidentin ja tasavallan presidentin kanslian rahoitus tulee kokonaisuudessaan valtion talousarvion kautta.

1.7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot

Vuodelle 2023 toimintamäärärahaa myönnettiin valtion talousarviossa 8,87 miljoonaa euroa. Toimintamäärärahaa myönnettiin 8,67 miljoonaa euroa vuodelle 2022 ja 8,59 miljoonaa euroa vuodelle 2021.

Toimintamäärärahaa siirtyi edelliseltä tilikaudelta 3,4 miljoonaa euroa. Toimintamäärärahaa oli yhteensä käytettävissä 12,269 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 nettobudjetoitavia tuloja toimintamenomomentille kertyi 0,083 miljoonaa euroa (2022: 0,054 milj. euroa). Tarkemmin nettobudjetoituja tuloja ja niiden kertymiä on analysoitu kohdassa 8.3.

Kanslian toimintaan käytetyn toimintamenomäärärahan bruttokäyttö oli 8,27 miljoonaa euroa (2022: 7,98 milj. euroa). Nousua edellisvuodesta oli 3,6 %. Tarkemmin toimintamenomäärärahan käyttöä on analysoitu kohdassa 8.3. Vuodelle 2023 toimintamenomäärärahaa siirrettiin 4,0 miljoonaa euroa.

Tasavallan presidentin kanslian perusparannusmäärärahat

Valtion talousarviossa myönnettiin vuodelle 2023 tasavallan presidentin kanslian toimitilojen perusparannukseen osoitettua määrärahaa 20 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 perusparannusmäärärahaa käytettiin Kultarannan rakennusten sekä alueen kunnallistekniikan perusparannuksiin sekä Mäntyniemen perusparannushankkeen suunnitteluun yhteensä 19,06 miljoonaa euroa. Määräraha on viisivuotinen.

Muut määrärahat

Talousarvion pääluokan 22 lukuun 02 *Tasavallan presidentin kanslia* on budjetoitu momentille 22.02.02 *Eläkkeellä olevien presidenttien menot* määrärahaa 0,50 miljoonaa euroa. Määrärahan käyttö oli 0,32 miljoonaa euroa, mikä on samaa tasoa kuin edellisenä vuonna (0,31 milj. euroa). Käyttämättä jäänyttä määrärahaa siirrettiin 0,176 miljoonaa euroa vuodelle 2024.

Talousarvion pääluokan 22 lukuun 02 *Tasavallan presidentin kanslia* on budjetoitu momentille 22.02.20 *Vierailuista ja kokousmatkoista aiheutuvat menot* 2,55 miljoonaa euroa (2022: 2,55 milj. euroa) määrärahaa, joka on käytettävissä niihin tasavallan presidentin tai tasavallan presidentin kanslian toiminnasta aiheutuviin kuluihin, jotka ovat aiheutuneet valtiovierailuista, virallisista vierailuista sekä työvierailuista ja kokousmatkoista (Suomeen ja ulkomaille). Tarkasteluvuonna määrärahaa käytettiin 1,5 miljoonaa euroa (2022: 0,86 milj. euroa ja 2021: 0,20 milj. euroa). Käyttämättä jäänyttä määrärahaa siirrettiin 1,05 miljoonaa euroa vuodelle 2024.

1.7.3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

Toiminnan tuotot ja muut tuotot

Toiminnan tuotot ovat pienehköjä ja koostuvat pääasiassa kanslian tiloissa sijaitsevien asuntojen vuokrasta sekä vähäisestä määrästä Kultarannan huvilatilan myyntituotoista. Lisäksi toiminnan tuottoihin sisältyy käytetyn käyttöomaisuuden myyntien yhteydessä tuloutettuja myyntivoittoja.

Tuottoja kertyi kertomusvuonna 83 015 euroa eli enemmän kuin edellisenä vuotena (2022: 54 486 euroa).

Toiminnan kulut

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut nousivat 9,1 % vuoden 2022 tasosta.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut – toimintamenomäärärahan käyttö

Toimintamenomäärärahalla rahoitetun toiminnan kulut nousivat 3,7 % edellisvuodesta. Euromääräisesti suurin kasvu on ollut henkilöstökuluissa (199 650 euroa) ja prosentuaalisesti suurin kasvu on ollut aineissa ja tarvikkeissa (14,7 %).

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut – vierailumäärärahan käyttö

Vierailumäärärahalla rahoitetaan valtio- ja virallisista vierailuista sekä työvierailuista ja kokousmatkoista (Suomeen ja ulkomaille) aiheutuneita kuluja. Muun muassa aine- ja tarvikehankintoihin, vuokriin sekä palvelujen ostoihin sisältyy vierailuihin liittyvien tilaisuuksien järjestämisestä aiheutuneita kuluja. Muut kulut ovat pääosin vierailuista aiheutuvia matkakuluja. Vierailumäärärahalla rahoitetun toiminnan kulut nousivat edellisestä vuodesta 74,4 %.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut – perusparannusmäärärahan käyttö

Perusparannusmäärärahaa käytetään pääosin kansallis- tai käyttöomaisuutena aktivoitaviin investointiluonteisiin hankintoihin ja siltä osin perusparannusmäärärahan käyttöä käsitellään kohdissa 8.2 ja 8.4.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut – muun talousarviorahoituksen käyttö

Muun talousarviorahoituksella rahoitetun toiminnan kulut ovat nousseet 3,0 %. Kasvu johtuu entisten tasavallan presidenttien määrärahan käytön lisääntymisestä ja heijastelee toiminnan normalisoitumista.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut – ei talousarviomenot

Poistot muodostavat suurimman osan niistä tuotto- ja kululaskelmaan sisältyivistä toiminnan kuluista, jotka eivät ole talousarviomenoja.

Seuraavassa taulukossa on esitetty valtion talousarvion mukaisesti määrärahojen käyttö tuotto- ja kululaskelman mukaisiin toiminnan kuluihin. Toiminnan kulut eivät sisällä investointiluonteisia menoja, joita tarkastellaan taseen tarkastelun yhteydessä kohdassa 8.4.

		2023	2022	2021	Muutos 2022-2023 €	Muutos 2022-2023 %
Toimintameno- määräraha	Aineet ja tarvikkeet	1 017 554	886 776	885 209	130 778	14,7
	Henkilöstökulut	4 702 344	4 502 694	4 121 098	199 650	4,4
	Vuokrat	139 571	192 411	68 496	-52 840	-27,5
	Palvelujen ostot	1 959 812	1 967 492	2 005 877	-7 680	-0,4
	Muut kulut	320 434	302 649	267 112	17 785	5,9
	Yhteensä	8 139 715	7 852 021	7 347 792	287 694	3,7
Perusparannus- määräraha	Aineet ja tarvikkeet	12 959	1 359	554	11 600	853,6
	Henkilöstökulut	-	-	-	-	-
	Vuokrat	55 632	32 400	5 835	23 232	71,7
	Palvelujen ostot	17 690	8 091	95 372	9 599	118,6
	Muut kulut	6 019	4 202	5 146	1 817	43,2
	Yhteensä	92 300	46 052	106 907	46 248	100,4
Vierailumääräraha	Aineet ja tarvikkeet	70 586	38 604	2 166	31 982	82,8
	Henkilöstökulut	18	-	-	18	-
	Vuokrat	34 870	17 913	3 954	16 957	94,7
	Palvelujen ostot	241 816	55 390	12 926	186 426	336,6
	Muut kulut	1 152 701	748 040	181 115	404 661	54,1
	Yhteensä	1 499 991	859 947	200 161	640 044	74,4
Muu talousarviorahoitus	Aineet ja tarvikkeet	19 941	13 126	10 476	6 815	51,9
	Henkilöstökulut	192 040	186 743	185 338	5 297	2,8
	Vuokrat	87 423	92 939	81 168	-5 516	-5,9
	Palvelujen ostot	28 366	27 881	21 986	485	1,7
	Muut kulut	121 871	115 744	11 232	6 127	5,3
	Yhteensä	449 641	436 433	310 200	13 208	3,0
Toiminnan kulut, jotka eivät ole talousar- vio-menoja	Henk.kulut/lomapalkkavelan muutos	133 595	83 986	41 817	49 609	59,1
	Poistot	1 705 396	1 738 053	1 771 160	-32 657	-1,9
	Yhteensä	1 838 991	1 867 039	1 812 977	16 952	0,9
Tuotto- ja kululaskel- man mukaiset toiminnan kulut yhteensä		12 020 638	11 061 492	9 778 037	959 146	8,7

Kiinteistömenot (taulukko 21) eivät sisällä kiinteistöjen perusparannuksista ja investointiluntoisista kaluste- ja laitehankinnoista aiheutuvia menoja eivätkä kiinteistöhoitotehtävissä toimivien palkkoja. Myöskään asunnoista saadut vuokratuotot eivät sisälly vähennyksinä laskelmaan. Kiinteistömenot sisältävät muun muassa kiinteistöjen lämmityksestä, sähköstä, vuosikorjauksista, ympäristöhoidosta ja kiinteistöturvallisuuden ylläpidosta aiheutuneet menot.

Taulukko 21. Kiinteistöjen LVIS- ja ympäristöhoitokustannukset sekä muut kiinteistömenot 2021–2023 (Lähde: Kieku)

	2023	2022	2021	Muutos 2022-2023 %
Presidentinlinna	736 605	579 950	573 946	27,0
Mäntyniemi	355 808	381 021	466 613	-6,6
Kultaranta	311 256	424 691	517 928	-26,7
Jakamaton/ylhteinen	61 664	50 317	95 890	22,6
Yhteensä	1 467 357	1 435 978	1 654 378	2,0

Kertomusvuoden kiinteistömenot ovat nousseet edellisvuodesta 2,0 %. Presidentinlinnan kiinteistömenot ovat nousseet 27 %. Kultarannassa ja Mäntyniemessä kiinteistömenot ovat laskeneet peruskorjausten vuoksi. Kultarannan peruskorjauksen päävaihe on ollut käynnissä koko vuoden ja juoksevien kiinteistömenojen lasku on ollut 26,7 %. Mäntyniemessä kiinteistömenot ovat laskeneet 6,6 % ja peruskorjaus alkaa vuonna 2024.

1.7.4 T A S E

Kansallisomaisuus: Kansallisomaisuuden tasearvo nousi 17,564 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja kansallisomaisuudesta kertyi 1,407 miljoonaa euroa. Lisäksi keskeneräiseen kansallisomaisuuteen kirjattiin Kultarannan huvilatilan restauroinnista 18,971 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuus: Käyttöomaisuuden tasearvo pieneni 0,131 miljoonaa euroa. Lisäksi valmiiseen käyttöomaisuuteen kirjattiin 0,168 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja käyttöomaisuudesta kertyi 0,299 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kansallis- ja käyttöomaisuushankinnat 2021–2023 valtion talousarvion momenteittain sekä tilikauden poistot ja omaisuuden arvo tilikauden alussa ja lopussa.

Taulukko 22. Kansallis- ja käyttöomaisuushankinnat ja omaisuuden arvo tilikauden alussa ja lopussa 2021–2023, 1 000 € (Lähde: Kieku)

	Kansallis-omaisuus			Käyttö-omaisuus		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Jäännösarvo 1.1.	71 151	63 892	62 606	661	841	1 029
<u>Hankinnat momenteittain:</u>						
Toimintamenoääräraha	0	0	0	168	185	158
Perusparannusääräraha	18 971	8 660	2 685	0	0	0
Ennakkomaksut						
Lisäykset yhteensä	18 971	8 660	2 685	168	185	158
Tilikauden poistot	-1 407	-1 401	-1 399	-299	-338	-372
Jäännösarvo 31.12.	88 715	71 151	63 892	530	661	814

1.8 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Tasavallan presidentin kanslian sisäistä valvontaa koskevat yleiset määräykset on annettu tasavallan presidentin kanslian taloussäännön kohdassa 1.3 (Yleiset määräykset sisäisestä valvonnasta). Sisäisen valvonnan vastuut on määritelty taloussäännön samassa kohdassa. Kanslian johto vastaa sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja järjestämisestä. Kertomusvuonna toteutettiin lahjatavaravaraston inventointi.

Sisäisen valvonnan menettelyt ja riskienhallinta

Kanslian johtoryhmä asettaa vuosittain kanslian yhteiset tavoitteet. Tavoitteet jalkautetaan tarkemmalla tasolla vuosittaisissa ryhmätavoitekeskusteluissa ja henkilökohtaisissa tavoitekeskusteluissa. Tavoitteiden asettaminen kansliassa on hyvällä tasolla ja niiden toteutumista seurataan sekä vuoden aikana, että viimeistään arviointikeskustelussa vuoden vaihteen tienoilla.

Riskejä on arvioitu osana johtamista sekä erillisten hankkeiden osalta erikseen hankkeiden osana. Riskejä tunnistetaan myös johtoryhmätyöskente-

lyssä ja erillisessä turvallisuusryhmässä. Kansliassa toteutettiin 2023 Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi osana työsuojelun toimintaohjelmaa. Edellinen arviointi tehtiin vuonna 2019. Havaintoina voitiin todeta, että riskien hallinta kansliassa on ollut oikeanlaista ja lähes kaikilla arvioituilla osa-alueilla riskien tunnistettiin vähentyneen.

Valvontatoimenpiteinä on kehitetty esihenkilötyöskentelyä ja sen ohjausta. Havaittuihin puutteisiin ja esihenkilöiden tietoon tulevaan ohjeiden vastaiseen toimintaan puututaan.

Kansliassa seurataan tuloksellisuuden ja toiminnan kustannuksia säännöllisesti, huolimatta siitä, että viraston budjettirahoituksen katsottiin olevan oikealla tasolla. Johdolle raportoinnin toteutettiin kertomusvuoden aikana toimittamalla kuluraportit kuukausittain.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin kanslian hallinnassa olevan irtaimiston ja käyttöomaisuuden rekisteröintiä erityisesti Mäntyniemen osalta. Irtaimiston ja käyttöomaisuuden hallinnoinnin voidaan sanoa olevan erittäin hyvällä tasolla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on kehitetty kertomusvuoden aikana osana johtamisjärjestelmää ja esihenkilötyötä sekä edelleen toteuttamalla vaarojen ja riskien sekä tietoturvallisuusriskien arviointeja. Myös hallinnollisen ohjeistuksen kehittämisen avulla on pyritty varmistamaan toiminnan säännöstenmukaisuus, tehokkuus ja taloudellisuus.

Sisäisen valvonnan menettelyjen perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät hyvin talousarvioasetuksessa säädetyt vaatimukset.

1.9 ARVIOINTIEN TULOKSET

Kertomusvuonna valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) teki kansliassa normaalin tilintarkastuksen.

1.10 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄY- TÖKSIÄ

Toimintavuoden aikana ei paljastunut väärinkäytöksiä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tasavallan presidentin kanslian toimintakertomus ja tilinpäätös on hyväksytty

Helsingissä 29. päivänä helmikuuta 2024

Kansliapäällikkö

Hiski Haukkala

Linnanvouti

Ismo Siikaluoma

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.